TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2020. gada 19. martā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā – Kopējās procedūras starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai – Direktīva 2013/32/ES – 46. panta 3. punkts – Pilnīga un *ex nunc* pārbaude – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Pirmās instances tiesas pilnvaras un pienākumi – Pilnvaru grozīt starptautiskās aizsardzības jomas kompetento iestāžu lēmumus neesamība – Valsts tiesiskais regulējums, kurā noteikts pienākums 60 dienu laikā pieņemt nolēmumu

Lietā C-406/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Galvaspilsētas Budapeštas Administratīvo un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2018. gada 4. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2018. gada 20. jūnijā, tiesvedībā

PG

pret

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda pirmās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un K. Toadere [*C. Toader*]

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 11. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– PG vārdā – *Sz. M. Sánta*, *ügyvéd*,

– Ungārijas valdības vārdā – sākotnēji *M. Z. Fehér* un *G. Tornyai*, kā arī *M. M. Tátrai*, vēlāk *M. Z. Fehér* un *M. M. Tátrai*, pārstāvji,

– Vācijas valdības vārdā – sākotnēji *T. Henze* un *R. Kanitz*, vēlāk – *R. Kanitz*, pārstāvji,

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande*, kā arī *A. Tokár* un *J. Tomkin*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 5. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 46. panta 3. punkta, aplūkojot to Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. panta aspektā, interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp PG un *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Imigrācijas un patvēruma lietu birojs, Ungārija) (turpmāk tekstā – "Birojs") pēc pēdējā minētā lēmuma noraidīt viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu un izdot rīkojumu par viņa izraidīšanu, kam pievienots ieceļošanas un uzturēšanās aizliegums uz diviem gadiem.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2013/32 18., 50. un 60. apsvērumā ir noteikts:

"(18) Tas ir gan dalībvalstu, gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju interesēs, lai lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiktu pieņemti, cik drīz vien iespējams, neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu.

[..]

(50) Tas atspoguļo Savienības tiesību pamatprincipu, ka uz lēmumiem par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem [..] attiecina efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā.

[..]

(60) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir atzīti Hartā. Šī direktīva jo īpaši cenšas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt hartas 1., 4., 18., 19., 21., 23., 24. un 47. panta piemērošanu, un tā ir attiecīgi jāīsteno."

4 Atbilstoši Direktīvas 2013/32 1. pantam tās mērķis ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.).

5 Direktīvas 2013/32 2. panta f) punktā "atbildīgā iestāde" ir definēta kā "jebkura ar tieslietām saistīta vai administratīva struktūra dalībvalstī, kas atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un kas ir kompetenta, lai šādos gadījumos pieņemtu lēmumus pirmajā instancē".

6 Saskaņā ar šīs direktīvas 46. panta 1., 3., 4. un 10. punktu:

"1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā saistībā ar:

a) pieņemto lēmumu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp lēmumu:
   i) uzskatīt pieteikumu par nepamatotu attiecībā uz bēgļa un/vai alternatīvās aizsardzības statusu;

[..]

3. Lai izpildītu 1. punkta prasības, dalībvalstis nodrošina, ka ar efektīvu tiesisko aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un ex nunc pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, vismaz attiecībā uz pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā.

4. Dalībvalstis paredz saprātīgus termiņus un citus nepieciešamus noteikumus, lai pieteikuma iesniedzējs varētu izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību saskaņā ar 1. punktu. [..]

[..]

10. Dalībvalstis var noteikt termiņus tiesai saskaņā ar 1. punktu, lai izvērtētu atbildīgās iestādes lēmumu."

Ungārijas tiesības

7 *Menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (2007. gada Likums Nr. LXXX par patvēruma tiesībām) 68. panta 2., 3., 5. un 6. punkts ir formulēti šādi:

"2. Tiesa pasludina savu nolēmumu 60 dienu laikā pēc dokumenta par lietas ierosināšanu saņemšanas tiesā.

[..]

4. [..] Tiesa veic pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kuri pastāv tiesas nolēmuma pieņemšanas brīdī.

[..]

5. Tiesa nevar grozīt patvēruma jomā atbildīgās iestādes lēmumu.

6. Noslēdzot tiesvedību pēc būtības pieņemtais tiesas nolēmums ir galīgs, un tas nav pārsūdzams."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

8 PG, Irākas kurds, 2017. gada 22. augustā Ungārijas tranzīta zonā ieradās bez personu apliecinoša dokumenta un iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu saistībā ar apgalvotiem riskiem viņa dzīvībai savā izcelsmes valstī. Ungārijas iestādes šo pieteikumu noraidīja 2018. gada 14. martā un "atzina, ka attiecībā uz viņu nav piemērojams neizraidīšanas princips". Attiecībā uz viņu tika noteikts atgriešanās pasākums, kas papildināts ar uzturēšanās aizliegumu uz diviem gadiem.

9 Attiecīgā persona vērsās iesniedzējtiesā ar prasību par atteikumu piešķirt viņai starptautisko aizsardzību.

10 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka cita Ungārijas tiesa, kas nav iesniedzējtiesa, jau ir atcēlusi divus iepriekšējos Biroja lēmumus, no kuriem viens ir bija pieņemts 2017. gada 25. oktobrī, bet otrs 2018. gada 18. janvārī, un ar tiem abiem ir noraidīts šīs pašas personas starptautiskās aizsardzības pieteikums. Tādējādi 2018. gada 14. marta lēmums pēc divu iepriekšējo atcelšanas esot trešais, ar ko ticis noraidīts PG starptautiskās aizsardzības pieteikums.

11 Iesniedzējtiesa norāda, ka kopš 2015. gada Ungārijas tiesībās tiesām vairs nav atļauts grozīt administratīvos lēmumus starptautiskās aizsardzības jomā un pašām piešķirt vienu vai otru aizsardzības veidu. Šādus lēmumus attiecīgā gadījumā var tikai atcelt un tādā gadījumā ieinteresētā persona atkal iegūst pieteikuma iesniedzēja Birojā statusu. Tā uzskata, ka tādēļ cikls, kas izpaužas kā Biroja veikta noraidīšana un atcelšana tiesā, var atkārtoties *ad libitum*. Tai radās jautājums, vai šāds risks nerada Ungārijas jauno procesuālo noteikumu neatbilstību Direktīvas 2013/32 prasībām tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību jomā.

12 Turklāt iesniedzējtiesa saskaras ar maksimālo 60 dienu termiņu nolēmuma pieņemšanai, kas noteikts Ungārijas tiesību aktos. Tā uzskata, ka dažās lietās, kuras varētu reprezentēt pamatlieta, šāds termiņš nav pietiekams, lai savāktu nepieciešamos pierādījumus, konstatētu faktiskos apstākļus, uzklausītu ieinteresēto personu un tādējādi taisītu pareizi pamatotu nolēmumu. Tādējādi tā šaubās par šī termiņa saderību ar Direktīvā 2013/32 un Hartas 47. pantā paredzētajām tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību.

13 Šādos apstākļos *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Galvaspilsētas Budapeštas Administratīvo un darba lietu tiesa, Ungārija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Hartas] 47. pants un Direktīvas [2013/32] 31. pants, ņemot vērā [Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī,] 6. un 13. pantā noteikto, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts var nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā arī tad, ja tās tiesas nevar grozīt patvēruma procedūrās pieņemtos lēmumus, bet tikai var tos atcelt vai likt uzsākt jaunu procedūru?

2. Vai [Hartas] 47. pants un Direktīvas [2013/32] 31. pants, ņemot vērā [Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas] 6. un 13. pantā noteikto, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar minēto tiesisko regulējumu ir saderīgi valsts tiesību akti, ar kuriem tiesvedībai patvēruma lietās ir noteikts viens obligāts kopējais 60 dienu termiņš – neatkarīgi no jebkādiem individuālajiem apstākļiem un neņemot vērā lietas īpatnības, nedz arī iespējamās grūtības sniegt pierādījumus?”

Tiesvedība Tiesā

14 Iesniedzējtiesa lūdza, lai lieta tiktu skatīta Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23.a pantā paredzētajā steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā. 2018. gada 31. jūlijā pirmā palāta, uzklausījusi ģenerāladvokātu, nolēma šo lūgumu neapmierināt.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

15 Jānorāda, ka, lai gan prejudiciālie jautājumi, kā tos ir formulējusi iesniedzējtiesa, ir par to, kā interpretēt Direktīvas 2013/32 31. pantu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanas administratīvo procedūru, lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu patiesībā attiecas uz šīs direktīvas 46. pantā paredzēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību īstenošanu. Tātad, lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, ir jāinterpretē pēdējā minētā tiesību norma, it īpaši tā 3. punkts.

Par pirmo jautājumu

16 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatot to Hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesām ir piešķirtas tikai pilnvaras atcelt starptautiskās aizsardzības jomā kompetento iestāžu lēmumus, izslēdzot pilnvaras tos grozīt.

17 Kā secinājumu 21. un 31. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, Tiesa pēc šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu reģistrācijas par šādu jautājumu ir lēmusi 2018. gada 25. jūlija spriedumā *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:584) un 2019. gada 29. jūlija spriedumā *Torubarov* (C-556/17, EU:C:2019:626).

18 Tādējādi 2018. gada 25. jūlija sprieduma *Alheto* (C-585/16, EU:C:2018:584) 145. un 146. punktā tā norādīja, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts attiecas vienīgi uz pārsūdzības "pārbaudi" un tātad neattiecas uz apstrīdētā lēmuma iespējamās atcelšanas sekām. Tādējādi, pieņemot šo direktīvu, Savienības likumdevējs nav vēlējies ieviest nekādus kopējus noteikumus, saskaņā ar kuriem administratīvai vai ar tiesvedību saistītai iestādei, kas norādīta minētās direktīvas 2. panta f) punktā, būtu jāzaudē sava kompetence pēc tās sākotnējā lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atcelšanas. Tātad dalībvalstis likumīgi var paredzēt, ka lieta pēc šādas atcelšanas ir no jauna jānosūta šai iestādei, lai tā pieņemtu jaunu lēmumu.

19 Minētā sprieduma 147. un 148. punktā Tiesa ir precizējusi, ka tomēr Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība, ja tiktu pieļauts, ka pēc sprieduma pasludināšanas, ar kuru pirmās instances tiesa saskaņā ar šo tiesību normu ir veikusi pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešamības atbilstoši Direktīvai 2011/95 pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, minētā iestāde var pieņemt lēmumu, kas ir pretējs šim vērtējumam vai var atļaut paiet ievērojamam laikam, kas var palielināt risku, ka atklājas elementi, kuriem ir vajadzīgs jauns, aktualizēts vērtējums. Tādējādi, lai gan Direktīvas 2013/32 mērķis nav ieviest kopējus noteikumus attiecībā uz kompetenci pieņemt jaunu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu pēc sākotnējā lēmuma atcelšanas, tomēr no tās mērķa nodrošināt pēc iespējas ātrāku šādu pieteikumu izskatīšanu izriet pienākums nodrošināt tās 46. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību, kā arī no nepieciešamības, kas izriet no Hartas 47. panta, nodrošināt tiesību aizsardzības efektivitāti var secināt, ka katrai dalībvalstij, kurai ir saistoša minētā direktīva, ir jāizstrādā savi valsts tiesību akti tā, lai pēc sākotnējā lēmuma atcelšanas un lietas materiālu nodošanas administratīvajai vai ar tiesu iestādei, kas minēta šis direktīvas 2. panta f) punktā, tiek pieņemts jauns lēmums īsā termiņā un tas atbilst spriedumā par tiesību akta atcelšanu ietvertajam novērtējumam.

20 Līdz ar to, ja tiesa pēc pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības vajadzību izsmeļošas un aktualizētas pārbaudes, ņemot vērā visus atbilstošos tiesību un faktiskos apstākļus, atceļ administratīvas iestādes lēmumu un konstatē, ka šim pieteikuma iesniedzējam ir jāpiešķir starptautiskā aizsardzība un pēc tam lieta ir jānodod atpakaļ administratīvajai iestādei, lai tā pieņemtu jaunu lēmumu, šai administratīvajai iestādei ir pienākums piešķirt lūgto starptautisko aizsardzību, ja vien nav radušies faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kam objektīvi nepieciešams jauns, aktualizēts vērtējums, kuru neveicot Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, lasot kopā ar Hartas 47. pantu, kā arī Direktīvas 2011/95 13. un 18. pantu, zaudētu savu lietderīgo iedarbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 66. punkts).

21 Attiecībā uz tāda lēmuma, ko minētā administratīvā iestāde pieņēmusi pēc šāda sprieduma pasludināšanas, pārbaudi Tiesa ir uzsvērusi, ka, lai gan Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā dalībvalstīm nav noteikts pienākums piešķirt grozīšanas pilnvaras tiesām, kuru kompetencē ir izskatīt šajā normā minētās pārsūdzības, tomēr šīm tiesām katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā katras lietas īpašos apstākļus, ir jānodrošina Hartas 47. pantā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību ievērošana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 69. un 70. punkts).

22 Tiesa attiecībā uz pamatlietā piemērotajām procesuālajām normām no tā secināja – ja tiesas nolēmums, kurā tiesa ir veikusi attiecīgās personas starptautiskās aizsardzības nepieciešamības pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, kā rezultātā tā ir nospriedusi, ka tai šāda aizsardzība ir jāpiešķir, ir pretrunā vēlākam kompetentās administratīvās iestādes lēmumam, ja valsts tiesībās nav paredzēts neviens līdzeklis, kas tai ļautu panākt, ka tās spriedums tiek ievērots, šis valsts iestādes lēmums ir jāgroza un tas ir jāaizstāj ar savu lēmumu, vajadzības gadījumā nepiemērojot valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 68., 72. un 77. punkts).

23 Tādēļ uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatot to Hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesām ir piešķirtas tikai pilnvaras atcelt starptautiskās aizsardzības jomā kompetento iestāžu lēmumus, izslēdzot pilnvaras tos grozīt. Tomēr gadījumā, ja lieta tiek nodota atpakaļ kompetentajai administratīvajai iestādei, jauns lēmums ir jāpieņem īsā termiņā un tam ir jāatbilst vērtējumam, kas ietverts spriedumā, ar kuru ticis atcelts iepriekšējais lēmums. Turklāt, ja valsts tiesa pēc tam, kad tā ir veikusi visu to attiecīgo tiesisko un faktisko apstākļu pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, uz kuriem ir norādījusi persona, kas lūdz starptautisko aizsardzību, ir konstatējusi, ka saskaņā ar Direktīvā 2011/95 paredzētajiem kritērijiem attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam ir jāpiešķir šāda aizsardzība tā iemesla dēļ, ar kuru viņš ir pamatojis savu pieteikumu, bet administratīvā iestāde pēc tam ir pieņēmusi pretēju lēmumu, nekonstatējot jaunus elementus, kas pamatotu jauna vērtējuma veikšanu par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību pieteikuma iesniedzējam, šai tiesai, ja valsts tiesībās nav paredzēti līdzekļi, ar kuriem tā varētu panākt savu spriedumu ievērošanu, ir jāgroza šis lēmums, kas neatbilst tās iepriekšējam spriedumam, un jāaizstāj tas ar savu nolēmumu attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā atstājot nepiemērotas valsts tiesību normas, kas tai liegtu šādi rīkoties.

Par otro jautājumu

24 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatot to Hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā tiesai, kas izskata pārsūdzību par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ir noteikts 60 dienu termiņš nolēmuma pieņemšanai.

25 Jānorāda, ka Direktīvā 2013/32 ne tikai nav paredzēti saskaņoti noteikumi attiecībā uz sprieduma taisīšanas termiņiem, bet tās 46. panta 10. punktā dalībvalstīm ir pat piešķirtas tiesības noteikt šādus termiņus.

26 Turklāt, kā izriet no Tiesas pastāvīgās judikatūras, ja attiecīgajā jomā nav Savienības noteikumu, katras dalībvalsts iekšējā tiesību sistēmā ir jāparedz procesuālie noteikumi prasību iesniegšanai tiesā, kuru mērķis ir nodrošināt privātpersonu tiesību aizsardzību saskaņā ar procesuālās autonomijas principu, tomēr ar nosacījumu, ka tie nav mazāk labvēlīgi par noteikumiem, kas reglamentē līdzīgas situācijas, uz kurām attiecas valsts tiesības (līdzvērtības princips), un ka tie nepadara praktiski neiespējamu vai pārmērīgi neapgrūtina to tiesību īstenošanu, kas ir piešķirtas Savienības tiesībās (spriedums, 2017. gada 15. marts, *Aquino*, C-3/16, EU:C:2017:209, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Attiecībā uz nosacījuma par līdzvērtības principa ievērošanu attiecībā uz tādu sprieduma taisīšanas termiņu, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir jānorāda – ar nosacījumu, ka tiek veiktas pārbaudes, kas ir jāveic iesniedzējtiesai – ka no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet un arī netiek apgalvots, ka līdzīgas situācijas tiek reglamentētas ar valsts procesuālajiem noteikumiem, kuri būtu labvēlīgāki nekā tie, kas ir paredzēti Direktīvas 2013/32 īstenošanai un ir tikuši piemēroti pamatlietā (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 7. novembris, *Flausch* u.c., C-280/18, EU:C:2019:928, 28. punkts).

28 Attiecībā uz efektivitātes principa ievērošanu jāatgādina, ka ar Direktīvas 2013/32 46. panta 1. punktu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem tiek piešķirtas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar viņu pieteikumu. Šīs direktīvas 46. panta 3. punktā ir definēts šo tiesību tvērums, precizējot, ka dalībvalstīm, ko saista šī direktīva, ir jānodrošina, ka tiesā, kurā tiek apstrīdēts lēmums saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tiek veikta "faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]" (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Torubarov*, C-556/17, EU:C:2019:626, 51. punkts).

29 Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka jebkuram lēmumam piešķirt bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu ir jābūt balstītam uz individuālu vērtējumu (spriedums, 2018. gada 25. janvāris, F, C-473/16, EU:C:2018:36, 41. punkts un tajā minētā judikatūra), kura mērķis ir noteikt, vai, ņemot vērā pieteikuma iesniedzēja personīgo situāciju, ir izpildīti šāda statusa piešķiršanas nosacījumi (spriedums, 2012. gada 5. septembris, Y un Z, C-71/11 un C-99/11, EU:C:2012:518, 68. punkts).

30 Turklāt ir jāatgādina, tāpat kā to ir darījis ģenerāladvokāts secinājumu 62. un 63. punktā, ka saistībā ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā paredzēto pārsūdzību tiesā prasītājiem tiek garantētas noteiktas īpašas procesuālās tiesības atbilstoši šīs direktīvas 12. panta 2. punktam, proti, tiesības uz tulka palīdzību, iespēja sazināties ar Apvienoto Nāciju Augsto komisāru bēgļu jautājumos un piekļuve noteiktai informācijai, tās 20. pantam, proti, tiesības uz juridisko palīdzību un pārstāvību, šīs pašas direktīvas 22. pantam par iespēju konsultēties ar juridisko konsultantu, kā arī tās 24. un 25. pantam par personu ar īpašām vajadzībām un nepilngadīgo bez pavadības tiesībām.

31 Tiesai ir bijusi arī iespēja atgādināt, ka principā tiesas stadijā ir jāparedz pieteikuma iesniedzēja uzklausīšana, ja vien nav izpildīti noteikti kumulatīvi nosacījumi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 37. un 44.–48. punkts). Turklāt var izrādīties lietderīgi noteikt citus pierādījumu savākšanas pasākumus, it īpaši Direktīvas 2013/32 18. panta 1. punkta pirmajā daļā minēto medicīnisko pārbaudi.

32 Šajā gadījumā, pēc iesniedzējtiesas domām, var izrādīties, ka, ņemot vērā tās atbildību un darba apstākļus vai atsevišķu lietu īpašās grūtības, tiesa, kas izskata prasību par lēmumu, ar kuru noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, faktiski nevar nodrošināt, ka tai noteiktajā 60 dienu termiņā attiecībā uz katru no lietām, kas tai ir jāizskata, tiek ievēroti visi šī sprieduma 27.–31. punktā minētie noteikumi.

33 Vienlaikus ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesa minēto termiņu ir kvalificējusi kā "obligātu".

34 Šādā situācijā, ja nav nevienas valsts tiesību normas, kas būtu paredzēta, lai nodrošinātu, ka lieta tiek izskatīta saprātīgā termiņā, piemēram, norma, kurā ir paredzēts, ka pēc 60 dienu termiņa beigām lietas materiāli tiek nodoti citai tiesai, Savienības tiesību efektivitātes princips nozīmē, ka tiesai ir pienākums nepiemērot valsts tiesisko regulējumu, kurā šis termiņš ir noteikts kā obligāts.

35 Tomēr vēl ir jānorāda, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 4. punktā arī ir paredzēts dalībvalstu pienākums noteikt saprātīgus termiņus sprieduma taisīšanai. Kā savu secinājumu 48. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, tie veicina mērķi izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumus cik drīz vien iespējams, kā tas vispārīgi ir minēts šīs direktīvas 18. apsvērumā.

36 Tādējādi tiesas pienākums nepiemērot valsts tiesisko regulējumu, kurā ir paredzēts sprieduma taisīšanas termiņš, kas nav saderīgs ar Savienības tiesību efektivitātes principu, nevar atbrīvot no jebkāda pienākuma rīkoties ātri, bet tikai uzliek tai pienākumu ievērot termiņu, kas tai ir noteikts kā indikatīvs, lai taisītu nolēmumu pēc iespējas ātrāk, ja šāds termiņš ir beidzies.

37 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatot to Hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā tiesai, kas izskata prasību par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ir noteikts 60 dienu termiņš nolēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu pieņemšanai, ar nosacījumu, ka šī tiesa šādā termiņā var nodrošināt materiālo tiesību normu un procesuālo garantiju efektivitāti attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju. Pretējā gadījumā minētajai tiesai nav jāpiemēro valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikts sprieduma taisīšanas termiņš, un pēc šī termiņa beigām tai savs spriedums ir jāpasludina pēc iespējas drīzāk.

Par tiesāšanās izdevumiem

38 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 46. panta 3. punkts, skatot to Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesām ir piešķirtas tikai pilnvaras atcelt starptautiskās aizsardzības jomā kompetento iestāžu lēmumus, izslēdzot pilnvaras tos grozīt. Tomēr gadījumā, ja lieta tiek nodota atpakaļ kompetentajai administratīvajai iestādei, jauns lēmums ir jāpieņem īsā termiņā un tam ir jāatbilst vērtējumam, kas ietverts spriedumā, ar kuru ticis atcelts iepriekšējais lēmums. Turklāt, ja valsts tiesa pēc tam, kad tā ir veikusi visu to attiecīgo tiesisko un faktisko apstākļu pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi, uz kuriem ir norādījusi persona, kas lūdz starptautisko aizsardzību, ir konstatējusi, ka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu paredzētajiem kritērijiem pieteikuma iesniedzējam ir jāpiešķir šāda aizsardzība tā iemesla dēļ, ar kuru viņš ir pamatojis savu pieteikumu, bet administratīvā iestāde pēc tam ir pieņēmusi pretēju lēmumu, nekonstatējot jaunus elementus, kas pamatotu jauna vērtējuma veikšanu par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam, šai tiesai, ja valsts tiesībās nav paredzēti līdzekļi, ar kuriem tā varētu panākt savu spriedumu ievērošanu, ir jāgroza šis lēmums, kas neatbilst tās iepriekšējam spriedumam, un jāaizstāj tas ar savu nolēmumu attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā atstājot nepiemērotas valsts tiesību normas, kas tai liegtu šādi rīkoties.**

2) **Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, skatot to Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta aspektā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā tiesai, kas izskata prasību par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ir noteikts 60 dienu termiņš nolēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu pieņemšanai, ar nosacījumu, ka šī tiesa šādā termiņā var nodrošināt materiālo tiesību normu un procesuālo garantiju efektivitāti attiecībā uz pieteikuma iesniedzēju. Pretējā gadījumā minētajai tiesai nav jāpiemēro valsts tiesiskais regulējums, kurā ir noteikts sprieduma taisīšanas termiņš, un pēc šī termiņa beigām tai savs spriedums ir jāpasludina pēc iespējas drīzāk.**

[Paraksti]